

Пріоритети забезпечення зовнішньої стійкості економіки України. В умовах ризиків погіршення умов торгівлі, ускладнення доступу до капіталів та втечі капіталів у середньостроковій перспективі пріоритети зменшення уразливості національної економіки повинні забезпечувати:

– мобілізацію національних капіталів через подальше залучення в національну економіку коштів контрольованих іноземних корпорацій резидентів України та активізацію залучення капіталів, які не контролюються резидентами України;

– зміну технологічної структури випуску та споживання національної економіки в напрямі збільшення частки продукції вітчизняного виробництва в структурі проміжного та кінцевого споживання на внутрішньому ринку через активізацію процесів імпортозаміщення;

– підвищення дієвості каналів впливу корекцій обмінного курсу на стан зовнішньої торгівлі.

Пріоритетами забезпечення зовнішньої стійкості національної економіки мають стати:

1) Формування сприятливого макроекономічного середовища для розгортання процесів імпортозаміщення.

Забезпечення сприятливого макроекономічного середовища для стимулювання процесів імпортозаміщення передбачає наявність стабільного попиту всередині країни.

Тільки за умов прогнозованості попиту в майбутніх періодах суб'єкти господарювання прийматимуть рішення щодо доцільності інвестування в процеси імпортозаміщення та братимуть на себе відповідні ризики. Різке зростання внутрішнього попиту призводить до швидкого випереджаючого зростання імпорту через відсутність необхідних виробничих потужностей, а його різке скорочення пов'язане із значними ризиками для інвесторів щодо окупності їх проектів.

У зв'язку з цим *першочерговим завданням уряду щодо формування сприятливих умов для процесів імпортозаміщення є підтримка стабільно зростаючої динаміки попиту на внутрішньому ринку та згладжування його різких коливань.*

2) Мобілізація капіталів контрольованих іноземних корпорацій резидентів України.

Активізація залучення капіталів контрольованих іноземних корпорацій у національну економіку можлива тільки за умов забезпечення захищеності прав власності інвесторів. Зміни періодів відносної політичної стабільності періодами невизначеності стримують інвестування в Україну з боку контрольованих іноземних корпорацій. За таких умов інвесторам повинні бути забезпечені гарантії щодо недоторканності їх прав власності на

інвестовані в економіку країни активи.

Оскільки походження частини активів контрольованих іноземних корпорацій резидентів України може бути пов'язано зі спірними питаннями щодо додержання відповідних законодавчих норм або регуляторних процедур, необхідно провести амністію таких капіталів. Досвід країн з перехідними економіками демонструє, що така амністія повинна супроводжуватися поданням нульової декларації резидентами України. Така нульова декларація повинна містити інформацію про активи резидентів в Україні та на інших економічних територіях на визначену дату. Термін подання такої декларації має бути обмежений у часі.

3) Активізація залучення капіталів, які не контролюються резидентами України.

Створення сприятливих умов для залучення в економіку України коштів інвесторів, які не є контрольованими іноземними корпораціями резидентів країни, є основним завданням забезпечення зовнішньої стійкості на середньострокову перспективу.

Створення сприятливого бізнес-клімату для таких інвесторів значно розширить доступ країни до фінансових ресурсів та дасть можливість диверсифікувати джерела фінансування національної економіки. Основні напрями вирішення цього завдання викладені в доповіді НІСД «Післякризовий розвиток економіки України: засади стратегії модернізації»¹.

4) Протидія спотворенню цін у зовнішньоекономічній діяльності.

Дієвість каналів впливу корекцій обмінного курсу на економіку може бути підвищена шляхом запровадження в Україні процедур *регулювання трансфертного ціноутворення*, які є загальноприйнятною світовою практикою. Запровадження таких процедур зробить не вигідним та складним заниження цін продукції, що експортується з України, та штучний перерозподіл коштів між центром формування прибутку, який розташований в Україні, та центром його акумуляції, розташованим поза її межами.

Запровадження таких процедур має здійснюватися *при одночасному запровадженні оподаткування контрольованих іноземних корпорацій, яке сприятиме зменшенню ризиків втечі капіталу*² (*Прогнозування зовнішньої стійкості економіки України / [Т. А. Тищук, Д. С. Покришка, Д. О. Махортих, О. В. Іванов]. – К. : НІСД, 2013. – С. 27–28).*

¹ Післякризовий розвиток економіки України: засади стратегії модернізації / Я. А. Жаліло, Д. С. Покришка, Я. В. Белінська, Я. В. Бережний [та ін.]. – К.: НІСД, 2012.

² Шляхи протидії прихованому впливу капіталу з України / Т. А. Тищук, О. В. Іванов – К.: НІСД, 2012.